

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Aškerčeva ulica šte. 3, telefon šte. 2448. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 19. septembra 1931.

št. 38.

Za izlečenje krize ni gospodarskih receptov.

Komisija gospodarskih strokovnjakov v Zenevi je pretečeni teden zaključila svoje delo, sestoječe iz preiskave vzrokov sedanje gospodarske krize ter iz naloge, naj sestavi in predloži evropski komisiji načrt za izboljšanje tega stanja.

Preiskava vzrokov splošne krize, ki se ni izboljšala, niti ne stabilizirala, temveč se še vedno zaostruje, kar nam pričajo zadnji dogodki na finančnem polju posameznih držav, dalje zmanjšanje obsega svetovne trgovine in zastoj v industrijski delavnosti ter neprestano naraščanje brezposelnih mas, je izvenela v mnenju strokovnjakov, da ima sedanje težko stanje svoj glavni izvor v pomanjkanju zaupanja.

Dokler se ne neha nezaupnost države nasproti državi in dokler se v mejah države same ne povrne zaupanje, ni misliti na kako izlečenje splošne krize. V svetovnem političnem življenju je treba kreniti na pot zaupanja, na pot spoštovanja dogovorov, na pot zaupanja v mirno gospodarsko delo. To je mnenje gospodarskih strokovnjakov o vzrokih krize.

Glede načrta za izboljšanje, glede recepta, ki naj bi se uporabil za ozdravljenje gospodarske bolezni vseh narodov, je izjavila komisija, da priporoča kakršnekoli lokalne načrte, kakor so bili uvedeni potom različnih preferenčnih pogodb, zlasti odobrava (proti oddeljenemu mnenju

Sovjetov) uvedbo žitnih preferenc evropskih podunavskih držav, ki bodo s tem vsaj v svoji ustrajnosti in vsaj deloma omejile krizo.

Za splošno ozdravljenje pa gospodarski strokovnjaki ne morejo dati recepta iz dveh razlagov:

1. ker so vzroki sedanje krize bolj politični kot gospodarski in temeljijo na političnem nezaupanju in

2. ker se tudi dosedanji sklepi za ozdravljenje na mednarodnih konferencah niso izvajali; obdržali so obliko papirnatih, brezpomembnih resolucij in niso niti najmanj vplivali na izboljšanje. Dokaz so zlasti neuspele konference za carinsko premirje.

Javno so tedaj najboljši gospodarski strokovnjaki obsodili politiko nezaupanja in javno priznali, da ne najdejo gospodarskega recepta za likvidacijo krize. Priporočali pa so vsako, tudi najmanjše sredstvo, ki bi bilo vsaj v mejah posameznih držav v stanu omiliti težki položaj.

Kaj bo ukrenila na te ugotovitve glavna evropska komisija, je še negotovo. Najbrže ostane tudi to pot pri stari praksi, pri resoluciji, ki bo ostala pač samo resolucija, deloma tolažilno uplivajoča, a ničesar ne izboljšujoča. Nečesa niso izjavili strokovnjaki: ni samo pomanjkanje zaupanja, tudi pomanjkanje volje do odprave sedanjega zla je vzrok, da svetovno gospodarstvo ne krene s poti navzdol.

Strokovnjaki pa so potrdili tudi našo tezo, da od zunaj ne smemo in ne moremo pričakovati rešitve, pomoči; vse to leži v nas samih.

Nezaupanje, ki so ga strokovnjaki označili za glavni izvor evropske gospodarske krize, pade delno tudi na nas: nezaupanje od zunaj in nezaupanje v notranjosti. Dočim je naš upliv na odparvo zunanjega nezaupanja majhen, bi zamogli in morali vsi naši gospodarski krogi delovati na to, da se vsaj v mejah države zaupanje zopet povrne. Praksa kaže nasprotno: banke so zopet pričele omejevat i kredite, dasiravno se depositi še vedno kopičijo. Mrtvoležeči kapital triumfira in žanje, koder ni sejal.

Ničesar ne manjka pri nas; vse leži na razpolago in kliče po izkoriščanju. Manjka pa nam podjetnosti, manjka

industrije, manjka javnih del, ki bi dala zaslužka masam.

Vse to ovira previsoka obrestna mera dolgoročnih kreditov in poleg tega notranje nezaupanje, ki v največ slučajih onemogočajo najetj e potrebnih investicijskih posojil.

V dobi preobilice mrtvoležečega kapitala se umetno ustvarja denarna kriza, se vzdržuje visoka napetost med vložno in kreditno mero, se diktirajo nečuv eno visoke obresti za najpotrebnejše investicijske kredite in s tem onelogoča sleherna javna delavnost.

Naše gospodarstvo boleha na pomanjkanju cenenih kreditov, ki bi poživali privatno podjetnost in ji omogočili uspevanje. In to v času preobilice mrtvoležečih naložb, kar je najbolj značilno...

Kdo je kriv?

Reorganizacija lesnega izvoza naj bo vsem pravična!

Kakor smo poročali, je bila na zadnjem sestanku lesnih trgovcev iz bivše Štajerske sprejeta resolucija, ki zahteva, naj bi se k izvozni trgovini pripustila edino le tista podjetja, ki so sodno protokolirana ter dokažejo letno kapaciteto najmanj 2000 kub. metrov obdelanega lesa.

Ta resolucija je bila setavljena iz dveh vzrokov:

1. vsled vedno jasneje namere snujočega se lesnega kartela, stremeče za tem, da se nekaterim lesnim izvoznikom, nekaterim veletvrdkam, ki so včlanjene v kartelu za mehki les, pridobi nekak monopol za izključno pravico do izvoza s podporo državnih oblasti, vsled česar bi bilj mala in srednja lesna trgovina od izvoza popolnoma izključeni ter prešli v absolutno odvisnost peščice privilegirancev in

2. vsled deloma utemeljene domneve, da nekateri lesni trgovci (zlasti oni najmanjši) kvarijo cene lesa s prenizkimi ponudbami, pa tudi dober glas našega blaga vsled slabejše kvalitete.

Prvi razlog je popolnoma utemeljen ter smo na dejstvo, da se poskuša mala in srednja trgovina izriniti od

pravice do izvoza ter postaviti pod absolutno odvisnost karteliziranih veleizvoznikov, že večkrat razgalili — edini med vsem strokovnim in nestrokovnim časopisjem.

Tudi glede drugega razloga moramo priznati, da je v nekaterih izjemnih slučajih glede kvarjenja cen deloma utemeljen. Prav tako tudi glede slabejše kvalitete, ki kv ar i ugled našemu blagu, ker je pri majhni produkciji in pičli zalogi izbira omejena, vsled česar se žal mnogokrat v resnici naklada blago, ki ne ustreza kvalitetnim zahtevam izvoznega lesa.

Ponovno pa poudarjamo, da cen ne kvarijo izključno le mali in najmanjši lesni trgovci, marveč je nižanje cen v veliko večji meri specialiteta velikih in največjih, ki so spričo težkega položaja na lesnem trgu često prisiljeni blago prodajati globoko pod ceno, če hočejo priti do potrebnih denarnih sredstev. V današnjih razmerah je ta pojav nesolidne konkurence kaj lahko umljiv, dasiravno nikakor ne priporočljiv.

Glede cen pa, kakor smo že večkrat naglasili, je naivno misliti, da jih bomo zamogli diktirati kdaj mi. Niti ne

v družbi z Romunijo. Tega si tudi go-spodje pri kartelu gotovo ne domišlja-jo, ker dobro vedo, da nam bo cene diktirala konkurenca drugih držav, zlasti Rusije, Poljske in Avstrije ter skandinavskih zemelj. Ustanovitev kartela v svrhu regulacije izvoznih cen je udarec v vodo. Pač pa se lahko regulirajo tem potom cene v notranjem prometu, kar bi bilo na eni strani priporočljivo, na drugi strani pa, seveda, skrajno škodljivo, ker bi kolikortoliko slabo uplivalo na grad-beno delavnost v mejah države.

Regulacija cen v interesnem pro-metu bi bila mogoča šele tedaj, če bi bili v kartelu združeni vsi lesni producenti in trgovci, tedaj zlasti mali in srednji, ki predstavljajo sko-raj dve tretjini celotne produkcije. Dosedanje delovanje kartela pa nas pouči, da jim ni za pritegnitev te večine h kartelu; nasprotno, izgleda kakor bi se je bali, in njen pristop ni zaželen.

Tedaj za enkrat regulacija cen le-sa v notranjem prometu še ni v pro-gramu kartela. Za enkrat... A kdo ve, kaj prinese bodočnost?

Za enkrat mi o tem še molčimo, ker nočemo razburjati duhov, ki bi se upravičeno vznemirjali, če bi pogle-dali za kulise in v prikrite načrte za bodočnost.

Eno pa mora biti jasno vsem:

Če kartelu ni dana možnost dikti-ranja cen v inozemstvu brez spora-zuma z ostalimi državami — izvoz-nicami (do katerega je še zelo daleč) in če vsi dosedanji znaki jasno ka-žejo, da se — za enkrat — ne name-ravajo tudi v notranjosti regulirati cene, kakšen smisel ima potem tak kartel, če ne tega, da pod plaščem gospodarskih in trgovinskih interesov pridobi koristi svojim članom — na škodo večine.

Ne, tak kartel nikakor ni v interesu malih in srednjih lesnih trgovcev!

Očitek glede kvalitete izvoznega le-sa, ki kviri dober glas našemu blagu in je — na žalost — tudi deloma res utemeljen, pade pravitako na naslov veleizvoznikov, kakor na naslov malih in srednjih. Mnogo smo že mi govorili

o teh napakah, od katerih nima ško-de samo dober glas našega blaga, te-daj naše celokupno tržišče, marveč največkrat tudi tak grešnik sam, ker mora običajno nositi škodo za prote-stirano blago ter poleg stroškov po-pustiti na ceni, da beleži skoraj ved-no poleg izgube odjemalca tudi težko izgubo pri eni sami taki kupčiji.

Take izkušnje so najdražja šola zla-sti za lesne trgovce, a vendar se še dolgo marsikdo ne bo naučil, da se taka nesolidnost nad njim samim trdo maščuje in da s tem škoduje tudi celemu lesnemu trgu.

Imamo sicer razne borzne uzance, ki predpisujejo, kakšno mora biti bla-go. Škoda obstoji ravno v tem, da imamo »razne«, namesto da bi imeli enotne za celo državo, o čemur smo tudi že veliko govorili, a brez uspeha. Šibka stran vseh naših lesnih uzanc je tudi ta, da so mestoma pomanj-kljive, ponekod dvoumne in drugod zopet neumljive. Ustvaritev enotnih lesnih uzanc ali magari pravilnika za lesni izvoz, če se gotove skupine v svoji okorelosti ne morejo ali nočejo zediniti za sestavo enotnih uzanc, so danes potreba poedinca, kakor tudi potreba skupnosti.

In končno: bodimo pravični! Ne de-lajmo drugim tega, česar ne želimo samim sebi!

Poleg zahteve pa protokolaciji, če-mur se nočemo protiviti, se zahteva za doseg pravice do izvoza dokazana letna kapaciteta najmanj 2000 kub. metrov obdelanega lesa. Ta količina je za naše razmere odločno previsoka.

Vzemimo v roke statistiko, ki izka-zuje v Sloveniji 1673 lesnih trgovcev, ki se kolikortoliko bavijo tudi s pro-dukcijsko izvoznega lesa (drv, tramov-ja itd.) ter 1203 žage, in izključimo pri tem lesno industrijo, ki izkazuje še posebej 45 podjetij ter jo primerjaj-mo z lesnim izvozom. Lani smo izvo-zili iz cele države poldrug milijon ton, prejšnja leta pa se je lesni izvoz gibal v višini okroglo dveh milijonov ton.

Po izključitvi lesne industrije pa bi morali domači lesni trgovci produci-

rati samo v Sloveniji letno nad 5 milijonov kubičnih metrov obdelanega lesa, da bi na vsakega odpadlo po 2000 kub. metrov letno. Z drugimi besedami: mali in srednji lesni trgovci (brez industrije!) v Sloveniji sami naj bi dokazali letno kapaciteto, ki je dvakrat tako velika kakor znaša povprečni celokupni lesni izvoz iz cele države, če bi hoteli priti do pravice izvažati les, oziroma če bi si hoteli to staro pravico še obdržati.

Že samo te številke govorijo, da je zahtevana minimalna kapaciteta za doseg prave lesnega izvoza veliko previsoko nastavljena. Ogromna večina malih in srednjih lesnih trgovcev bi prišla na ta način v popolno odvisnost nekaterih, ki bi predstavljali v malem isto, kar skuša predstavljati kartel v velikem.

Mislimo, da so lesne sekcije pri trgovskih gremijih zato tukaj, da štiti-jo enako koristi vseh, zlasti pa večine, dasiravno se strinjamo s tem, da se vrši izvoz lesa na ta način, da pri tem ne bo trpel ugled našega blaga v inozemstvu in da se izključi nelojalna konkurenca ter da se lesna trgovina veže na strokovno usposobljenost.

Problematična je tudi zadeva ugotovitve možne kapacitete, kar se bo gotovo v veliki meri izrabljalo.

Smo tudi za določitev gotovega minimalnega kvantuma letne kapacitete, vendar oddaleč ne na taki višini, ki bi v teh težkih časih prizadela ogromno večino, korist pa prinesla samo nekaterim.

Koristi posameznikov se morajo tudi tukaj podrediti zahtevam skupnosti!

Gospodarske beležke.

Trgovinski minister o gospodarskem položaju.

O priliki otvoritve konference izvoznikov v Beogradu je naš trgovinski minister dr. Kumanudi v svojem govoru o izgledih za izvoz in v zvezi z notranjim gospodarskim položajem naglasil, da nam je sicer z naporom uspelo zasigurati s težkimi žrtvami izvoz presežka poljskih pridelkov, a podpreti je treba tudi druge panoge, ker dohodki izvoza poljskih pridelkov, živinoreje in drugih kmetijskih pridelkov predstavljajo komaj 37,5 odstotkov in odpade večina na sirovine in polfabrikate. Potreba bo usmeriti delo tudi drugam in **povečati zlasti domačo potrošnjo**, če hočemo doseči trajno izboljšanje. Položaj za bodočnost nikakor ni rožnat, vendar pa se tudi ni treba udajati malodušju.

Izvozna carina na volno se ukine.

Gospodarsko-finačni odbor ministrskega sveta je upošteval resolucijo ovcerejcev v Zagrebu ter odredil, da se ima izvozna carina na volno ukiniti.

Takse pri Zbornici TOI.

Zbornica za TOI naznanja, tvrdkam, da je po novem zakonu o taksah vse prošnje za izdajo potrdil kolkovati s 5 dinarji, potrdila pa s kolkom za 20 Din; zbornična manipulacijska taksa znaša za vsako potrdilo 5 Din. Takse za izdajo enega potrdila znašajo torej skupno 30 Din. Potniške legitimacije se kolekujejo z 10 Din, zato znašajo takse za izdajo potniške legitimacije skupno 20 Din. Izpričevala o izvoru blaga, ki se izvažajo, se kolekujejo s 5 Din, zato znašajo takse za izdajo izpričeval o izvoru blaga skupno 15 Din. Nadalje obvešča zbornica, da se prošnje za izdajo več izvodov potrdil kolekujejo kakor prošnje za izdajo enega izvoda istega potrdil samo s 5 Din, prav tako se kolekujejo prošnje za izdajo več potniških legitimacij in izpričeval o izvoru blaga. Vse navedene pristojbine je priložiti prošnjam v kolekih.

Niša trgovinska zveza z Avstrijo.

Pravkar objavljeni podatki avstrijske zunanje trgovine za letošnjih prvih sedem mesecev jasno kažejo, da Avstrija vedno bolj odklanja naše blago, ter Jugoslaviji kot uvozniku pritiče šele deveto mesto z deležem 55.1 milijona šilingov ali komaj 5% deleža na celokupnem uvozu, ki je v tej dobi znašal 1116 milijonov šilingov. Lani smo bili v istem času na šestem mestu kot uvoznik z deležem 88.1 milijona šilingov, letos pa so prišle pred nas poleg Nemčije, ČSR, Poljske, Madžarske in Amerike še Romunija, Italija in Švica.

Kot izvoznik iz Avstrije pa stoji v isti dobi letos Jugoslavija na četrtem mestu za Nemčijo, ČSR in Italijo z deležem 60.1 milijona šilingov ali nad 9% celokupnega avstrijskega izvoza.

Zbornica za TOI proti zbiranju naročil pri privatnikih.

Na zadnji seji trgovinskega odseka naše Zbornice za TOI je bila med drugim izražena in soglasno sprejeta želja, naj bi se z novim obrtnim zakonom sploh prepovedalo nabiranje naročil pri privatnih strankah potom raznih agentov.

Slično gibanje je opaziti tudi drugod in je zlasti banska uprava Primorske banovine razposlala podrejenim upravnim in žandarmerijskim oblastvom nalog, naj strogo pazijo na to, da se ne kršijo zakonite določbe obrtnega reda, (čl. 59, »Službene novine« št. 178 iz leta 1928) s katerim se prepoveduje, oziroma omejuje zbiranje naročil neposredno pri konsumentih.

Sadna razstava v Sevnici.

V dneh 4. do 11. oktobra bo v Sevnici velika sadna razstava za sevniško Posavje. Sadjarji, ki se nameravajo razstave udeležiti, naj prve tri dni oktobra pošljejo razstavnemu odboru po 5—10 plodov vsake vrste, zavitih v posebne papirnate vreče (za vsako vrsto z naslovom razstavljalca in označbo množine dotične vrste, kolikor je ima sadjar na prodaj. Razstavne pristojbine ni, pač pa pripadejo razstavljeni vzorci odboru za kritje stroškov.

Tudi štajersko obrtništvo za skupne zbornice.

Na nedeljskem zborovanju mariborske zveze obrtnih zadrug je glasovalo od navzočih 45 zadrug s 105 delegati 43 zadrug z 98 delegati za sistem skupnih zbornic; proti sta glasovali le 2 zadrugi s sedmimi delegati. Kakor znano je že prej obrtništvo ljubljanske Zveze po 22 zadrugah za 68 delegati glasovalo proti ločenim zbornicam, dočim se je 22 zadrug po 52 delegatih izjavilo za skupne zbornice. Rezultat je jasno pokazal, da je velika večina obrtnih zadrug v Sloveniji za sistem skupnih zbornic, ker je za te glašovalo 65 zadrug s 150 delegati, proti njim pa le 24 zadrug s 95 delegati.

Nazadovanje monopolskih dohodkov.

V prvih štirih mesecih tekočega proračunskega leta (od 1. aprila do 31. julija) so znašali državni monopolski dohodki 660.698.171 Din nasproti 784 milj. 577.768 Din v isti dobi pretečenega proračunskega leta. Nazadovanje znaša tedaj 123.886.597 Din ali nad 16%. To nazadovanje je obenem tudi zanesljivo znamenje zmanjšane kupne moči prebivalstva tekom enega leta, kar znatno upliva nazadovanje monopol. dohodkov tudi na stanje državnih financ, ker so skupni dohodki za isto vsoto manjši kot lani.

Izvoz sadja v avgustu.

Preko Subotice se je v avgustu izvozilo 993 vagonov sliv, 145 vagonov jabolok in 208 vagonov grozdja.

Sliv se je izvozilo: 409 vagonov na Čehoslovaško, 109 na Dunaj, 106 v Nemčijo in 16 vagonov v razne države.

Jabolka so se izvozila: 88 vagonov na Dunaj, 44 na Čehoslovaško in 13 v Nemčijo.

Grozdje: 97 vagonov na Dunaj, 80 na Čehoslovaško, 31 na Nemčijo.

Preko Jesenic je bilo prvi teden tekočega meseca izvoženih 141 vagonov sliv. Od tega: 63 vagonov v Avstrijo, 17 vagonov v Nemčijo in 51 vagonov v Anglijo. Izvoz jabolok je šele v začetku, izvoz grozdja pa za dravsko banovino skoraj ne prihaja v poštev.

PAR BESED O NOVEM VOLILNEM ZAKONU.

Na razna vprašanja od strani naših naročnikov vidimo, da ne bo odveč, če na kratko obrazložimo, v čem se sedanji volilni zakon razlikuje od prejšnjega.

Ustavna določba, da je narodno in državno edinstvo, katerega čuvar je naš kralj, najvišji zakon za vsakogar. je dobila v novem volilnem zakonu odločen poudarek. Dočim je prejšnji volilni red dopuščal udejstvovanje malih, separatističnih strank, ki so destruktivno delovale v prejšnjih parlamentih in samo iskale in čakale raznih prilik, da se navzlic svoji šibkosti, največkrat tudi proti strankinemu programu, dokopljevo do vladnih stolčkov, je po novem volilnem zakonu možno udejstvovanje samo velikih strank, ki imajo pristaše v vseh delih države, ker mora biti od vsake stranke vložena enotna volilna lista za celo državo, katero mora podpisati po šestdeset volilcev in vsakega sreza v državi.

Kandidate bo zamogla postaviti tedaj edino tista stranka, katere volilno listo podpiše najmanj 60 volilcev iz vsakega sreza v državi. Seveda se zamorejo razne manjše stranke, ki so doslej obsegale samo posamezne po-

krajine, združiti z drugimi ter se na ta način udeležiti volitev. Kandidati posameznih srezov pa morajo poleg tega dobiti še najmanj 200 podpisov v svojem volilnem srezu.

S tem se hoče omejiti tudi dosedaj prakticirani upliv malih strankarskih skupin in celo poedincev, ki so v prejšnjem parlamentu za svoje sodelovanje zahtevali in dobili razne privilegije, ki nikakor niso bili v soglasju s koristmi in potrebami države.

Druga bistvena razlika je ta, da je bilo poprej izvrševanje volilne pravice, t. j. glasovanje tajno, po novem zakonu pa bodo volitve javne; odpadejo skrinjice in kroglice ter bo moral vsak volilec povedati javno pred komisijo, katero listo voli.

Glede števila poslancev in načina razdelitve posameznih mandatov so tudi nekatere razlike ter je zasiguran gotov del mandatov tudi manjšinskim strankam.

Ker je čas precej kratko odmerjen, bo pri prvih volitvah najbrže za celo državo vložena samo ena volilna lista.

To so v glavnem vse posebnosti novega volilnega zakona, s katerim je kralj poklical k sodelovanju zastopnike naroda.

TRGOVINA Z ŽITOM.

Na mnoga vprašanja od strani naših naročnikov, katerim vsled prezaposlenosti ne moremo posebej odgovoriti, glede predpisov za nakup in prodajo žita sporočamo:

Nakup in prodaja vseh vrst žita, **izvzemši pšenico**, sta slejkoprej svobodna.

Pšenico smejo kupovati od pridelovalcev trgovci, ki so se že prej pečali z žitno trgovino; vendar jo morajo plačati producenti po določenem ceniku (160 Din za 100 kg). Prodaja mlinom ni dovoljena, prodaja privatnikom, da bi dali žito v mletje, je tudi nemogoče, ker ga smejo po zakonu dati mleti le pridelovalci za lastne potrebe; prav tako ga ne sme mleti trgovec in prodajati moko. Če trgovec ne more prodati nakupljenega žita upravičencem, ga mora odstopiti Privilegirani izvozni družbi,

pri čemer ima le po 5 Din bruto za sluzka pri 100 kg.

Privatna trgovina s pšenico tedaj ni prepovedana, vendar pa vsled obstoječih naredb ne smejo kupovati žita niti niti od trgovcev, niti od producentov, da bi ga dali v mletje. Mlini morajo kriti svoje potrebe potom Privilegirane izvozne družbe. Kmetovalci, ki morajo žito dokupovati, so redki in se oskrbijo s potrebno pšenico preko svojih drugih in kmetijskih družb. Ostala potrošnja pšenice pa je pri nas minimalna.

Vse to smo v zadnjih številkah podrobneje obrazložili ter svetujemo zainteresiranim, da pregledajo zadnjih deset števil, kjer so razne spremembe in dopolnitve žitnega zakona objavljene po istem redu, kakor so bile izdane.

STATISTIKA TRGOVSKIH PODJETIJ V JUGOSLAVIJI.

Glasom zadnje statistike je v Jugoslaviji koncem junija t. l. obstajalo 145.510 različnih trgovskih podjetij, od katerih jih je 64.418 sodno protokoliranih.

Po vrstah trgovine pripadajo ta podjetja sledečim strokam:

	v celi drž.	v Sloveniji
mešano blago	45.789	4870
živila	20.098	1253
poljski pridelki	16.574	1017
špecer. kolonijal.	11.986	159
tekstiliji	11.679	107
trg. pomožne obrti	10.724	172
les	6.150	1847
alkoh. pijače	5.769	348

živina	5.715	805
železnina	2.547	88
usnje	2.035	301
knjige - papir	1.654	126
kem. proizvodi	1.320	162
stroji in tehnika	1.078	184
steklo - porcelan	1.183	31
gradb. material	861	66
elektrotehnika	189	25

V Dravski banovini je koncem junija izkazanih skupno 12.086 trgovskih podjetij, od katerih jih je le 3.107 sodno protokoliranih. Najbolj razvita je v Sloveniji lesna trgovina, ki izkazuje 1847 lesnih trgovcev, dočim jih je v celi državi 6150.

KAKOVOST LETOSNJIH DOMAČIH VIN.

Kmetijska šola na Grmu je izvedla v svojem vinogradu na Trški gori preizkušnjo letošnjih vin glede vsebine sladkorja in kisline, ki je pokazala sledeče rezultate:

vrsta:	slad. % : kisl. / ₁₀₀ :	
rizling-silvanec	18.2	9
muškata žlahtni	15.5	4.5
burgundec-beli	21	7
burgundec črni	20.3	7
najburger	18.2	7
rulahdec	17.2	8
zeleni silvanec	18.2	7.5

rdeči silvanec	17.8	8
rdeči traminec	19.2	8.5
rdeči vrtlinec	16	6
laški rizling	15.1	6.8
portugalka	18	6.5
kraljevina	13.3	6
plavec	14	6.5
rdeči vrh	16	7
žametna črnina	13	7
belina	16.3	6
zelenika	14	9.5

V splošnem imajo letošnja vina večjo sladkornost in manj kisline kakor pri lanskim trgatvi.

CENITEV IZVOZA ZA NOVO GOSPODARSKO LETO.

Kakor vsako leto so tudi sedaj posamezne Zbornice za TOI v državi zbrale podatke ter ocenile vrednost našega izvoza za novo gospodarsko leto, ki pričinja s 1. septembrom 1931 in konča z zadnjim avgustom prihodnjega leta. O priliki sedanjega gospodarskega kongresa v Beogradu so te podatke iz cele države zbrali.

Ce vzporejamo to cenitev s cenitvijo za pretežno gospodarsko leto, znaša cenitev letošnjega izvoza 5667 milijonov dinarjev, dočim se je lansko leto vrednost izvoza cenila na 7040 milijonov. Dejansko pa je vrednost lanskega izvoza znašala veliko manj in je približno enaka letošnji cenitvi.

Cenitev lani in letos izkazuje sledeče vrednosti v milijonih dinarjev:

	1930/31	1931/32
poljski pridelki	970	552
sadje in proizvodi	276	244
živina in proizvodi	2284	2181
les in ruda	2118	1338
ind. in obrt. izd.	647	446
ostali proizvodi	745	905

Po tej cenitvi bo izvoz lesa in rudnin najbolj občutno padel, manjši bo tudi izvoz poljskih pridelkov, dočim se pričakuje še najboljši uspeh pri izvozu živine in živalskih proizvodov, ki bo predvideno zavzemal prvo mesto med vsemi izvoznimi predmeti.

STATISTIKA INSOLVENC.

Državna statistika insolventov za mesec avgust izkazuje 40 konkurzov in 46 prisilnih poravnav nasproti 30 konkurzom in 15 poravnavam v istem mesecu lanskega leta. Skupno število insolventov v avgustu znaša (86 slučajev) je sicer manjša kot v juliju (104), juniju (94) in maju (138), vendar veliko večje kot lani.

Po posameznih banovinah se razdelijo insolvente v avgustu sledeče:

banovina	konkurzi	poravnave
Vardarska	5	1
Dravska	3	5
Drinska	1	2
Dunavska	13	17
Zetska	1	—
Moravska	3	—
Primorska	2	—
Savska	10	18
Beograd	2	3
Vrbaska	—	—

Kakor pretečeni mesec, izkazujejo tudi sedaj največ konkurzov žitorodni

deli države, ker je z novim zakonom onemogočena privatna žitna trgovina.

V prvih osmih mesecih letos izkazuje statistika skupno 328 konkurzov in 434 prisilnih poravnav, tedaj skupno 812 insolventov nasproti 473 konkurzom in 81 prisilnim poravnavam (skupno 554 insolventom) v isti dobi lanskega leta.

Po posameznih banovinah se letošnje insolvente razdelijo sledeče:

banovina	konkurzi	poravnave
Vardarska	47	9
Vrbaska	1	7
Dravska	49	66
Drinska	29	44
Dunavska	90	209
Zetska	8	7
Moravska	20	4
Primorska	14	10
Savska	49	112
Beograd	21	16

Naraščanje števila konkurzov pričaja, da še vedno noče kreniti gospodarstvo na boljša pota.

Po širnem svetu.

Kopičenje zlata — vzrok krize.

Na sedanjem zasedanju Društva narodov v Ženevi, kateremu je bilo predloženo poročilo gospodarske komisije, je nemški zunanji minister dr. Curtius potrdil tezo, da je vzrok krize predvsem nezaupanje, izražajoče se v kopičenju zlata v posameznih državah, ki leži brezplodno, povišuje obrestno mero in s tem omejuje investicijsko delavnost ter manjša kupno moč.

Veliko število konkurzov v Nemčiji.

Statistika zabeleži v Nemčiji ogromno naraščanje konkurzov. V juliju je bilo zabeleženih 1031, v avgustu pa 1065 insolventov.

Slaba žitna letina v Kanadi

Zadnja poročila o žetvi v Kanadi, ki slovi za svetovno žitnico, pričajo, da je letošnja žetev za tretjino manjša kakor lani in se ceni na 271 (lani 398) milijonov bušlov.

Zmanjšani dobički ameriških podjetij.

Pregled bilanc 150 velikih ameriških podjetij izkazuje močno padanje dobička.

V prvih polletjih zadnjih treh let izkazujejo ta podjetja sledeče dobičke: 1929: 806 milijonov dolarjev; 1930: 542 milijonov dolarjev; 1931: 226 milijonov dolarjev.

Od teh podjetij jih izkazuje letošnje prvo polletje 45 izgubo v znesku 66 milijonov dolarjev, dočim so ista podjetja še lani izkazala 49 milijonov dolarjev dobička v prvem polletju.

Ameriško žito za Nemčijo.

Nemška žitna trgovska družba je nakupila v Ameriki 20.000 vagonov pšenice proti triletnemu kreditu po 3¹/₂%o. Računa se, da bo za kritje skupne potrebe v Nemčiji potreben še uvoz kakih 30.000 vagonov.

Proračunski deficiti evropskih držav.

Po ameriških poročilih izkazuje od 23 evropskih držav 16 držav velike deficite v proračunih. Največji deficit ima Nemčija (1.250 milijonov mark), sledi Anglija s 476 milijoni mark, Francija s 362 milijoni in Italija s 315 milijoni mark. Močno deficitni so tudi proračuni Madžarske, Bolgarije in Avstrije. Skupni deficit proračuna evropskih držav znaša 3086 milijonov mark. Prebitek izkazuje samo Švica, Danska in Nizozemska.

Še mnogo večji pa je proračunski deficit Združenih držav, ki je znašal pretečeno leto ogromno vsoto 900 milijonov dolarjev, a bo letos predvideno še znatno večji.

Podaljšanje reške svobodne cone.

Rezultati, ki jih je pokazala uvedba svobodne cone na Reki, so minimalni ter se v tem času ni razvila industrija, niti ni napredovala trgovina. Ker so reški gospodarski krogi mnenja, da je bil razvoj nemogoč vsled prekratko odmerjenega časa, se dela na to, da se Reka proglasi za svobodno luko za nadaljno dobo najmanj desetih let.

Svetovni indeks cen na debelo še vedno nazaduje.

Tekom zadnjega meseca je indeks cen na debelo zopet nazadoval ter je padel v Angliji od 68.1 na 65.4, v Ameriki od 71.1 na 70.1, v Franciji od 81 na 78.5, v Nemčiji od 77.7 na 75.4 in v Italiji od 69.1 na 67.4

Uničevanje kave v Braziliji.

V Braziliji so letos do začetka septembra uničili že 877.000 vreč kave slabše kvalitete, a se navzlic temu cenijo zaloge kave v Braziliji še na 23.5 milijona vreč

Nadaljevanje pogajanj med ČSR in Madžarsko.

Ze tolikokrat prekinjena trgovinska pogajanja med Čehoslovaško in Madžarsko so se pretečeno soboto pričela iznova ter je upati, da pride do sklepa pogodbe, ki bo napravil konec dolgotrajni carinski vojni.

Katastrofalna brezposelnost v Ameriki.

Tajnik delavskih zvez v Združenih državah Morison je naglasil o priliki zadnje konference, da je število brezposelnih v Združenih državah že prekoračilo šest milijonov, vsled česar je okoli trideset milijonov duš brez zasluzka. Predlagal je uvedbo petdnevnega šesturnega tedenskega delavnika brez zmanjšanja zasluzka, da se najde nameščenje za brezposelne.

Romunski žitni izvoz.

Romunska vlada podpira izvoz žita na ta način, da izplača premijo 10.000 lejev za vsak izvoženi vagon pšenice. Pokritje za te premije se je poiskalo v posebnem davku na kruh. Izvoz pšenice se je vsled tega pospešil in je bilo doslej iz Romunije izvoženih že nad 20.000 vagonov, kar predstavlja dve tretjini izvoznega viška letošnje žetve.

Brezposelnost med rudarji v Nemčiji.

Po najnovjših podatkih je v Nemčiji vsled omejitve obratovanja nad polovica rudarjev brez posla. Samo v rudarskih slojev je sedaj nezaposlenih nad 500.000 ljudi.

Znižanje diskonta na Madžarskem.

Madžarska narodna banka je zvišala diskontno mero od 9% na 8%, obrestno mero za lombardna posojila pa od 9¹/₂% na 8¹/₂%.

Uvedba žitnega monopola v drugih v drugih državah.

Po poročilih madžarskih listov se pripravlja tudi tam uvedba žitnega monopola po vzorcu Jugoslavije. Slične odredbe se nameravajo baje tudi v Romuniji.

Avstrijski agrarci zahtevajo monopoli-ziranje trgovine z živino.

Vsled nizkih cen madžarske živine je prišlo na dunajskem trgu do nemogočih razmer za avstrijske živinorejce, ki zahtevajo naj se v svrhu zaščite domače živinoreje monopolizira trgovina z živino in ukine pogodba z Madžarsko.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valut v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
1 angleški funt	274'50	275'—
1 ameriški dolar	56'50	56'50
1 avstrijski šiling	7'94	7'96
1 belga	7'87	7'88
1 bolgarski lev	—'409	—'408
1 češkoslovaška krona	1'674	1'67
1 francoski frank	2'22	2'22
1 italijanska lira	2'95	2'96
1 grška drahma	—'731	—'73
1 romunski lej	—'336	—'33
1 španska peseta	5'60	5'12
1 danska krona	15'10	15'05
1 švicarski frank	10'98	11'04
1 hol. goldinar	22'79	22'84
1 turška lira, papir	26'79	26'60
1 zlati frank	10'985	10'98
1 kanadski dolar	56'20	56'10
1 norveška krona	15'10	15'05
1 brazilski milreis	5'20	5'20
1 argentinski pezos	15'90	15'80
1 egiptovski funt	281'50	281'30
1 albanski frank	10'77	10'80
1 švedska krona	15'116	15'08

Dvignil se je nekoliko švicarski frank, izboljšala se je peseta, tudi holandski goldinar je nekoliko zrastel. Naše borze marke in pengö še vedno ne notirajo. V Zürichu se je marka poslabšala in notira 120'50 (=Din 13'31), pengö pa notira neizpremenjeno 90'02 (9'89 Din).

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Voj. škoda promptna 321—322, 7% Blairovo pos. 62—63, 8% Blairovo pos. 72—74 ponudba, 7% inv. posojilo 71—ponudba, tobačne sreč. ke 20—ponudba, agrarne obveznice 41'50, begluške obveznice 47—50, Rdeči križ 40—ponudba, posojilo Drž. hipotekarne banke 63—67, Seligmanovo posojilo 72—78.

Blairovo posojilo beleži tekom tedna nazadovanje za 2 točki, tudi agrarne obveznice so šle nekoliko navzdol, izboljšala pa se je vojna škoda in posojilo Državne hipotekarne banke. Promet majhen, tendenca slaba.

Zrivatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 120—125, Prva hrv. šted. 957 do 965, Strojne tov. 80, Kranjska ind. družba 312, Združene papirnice Vevče 118—120, Narodna banka 4900—5000, Kreditni zavod 160—170, Obrtna banka 36 povpraševanje, Celjska posojilnica 150, Kreditni zavod 195, »Trboveljska« 200—202, Jadranska plovidba 460—480.

Papirji »Trboveljske« so dalje močno nazadovali (za 12—13 točk), pri ostalih papirjih ni znatnih sprememb.

Tržna poročila.

Hmelj.

Tekom pretečenega tedna so postali nakupovalci v Savinjski dolini nekam bolj rezervirani, hoteč na ta način vplivati na cene, kar jim pa ni uspelo, zlasti ker so tudi iz inozemstva poročila glede cen ugodnejša ter so cene ostale na isti višini in so se zopet otvorile kupčije po ceni 11, 12 in 13 dinarjev.

V Nemčiji se je odredila prisilna uporaba domačega hmelja, kar je posebno težko zadelo čehoslovaške hmeljarje. CSR je po svojem poslanstvu radi tega vložila v Berlinu noto, v kateri grozi s protiukrepi, če se ta odredba ne preklicuje.

Cene pšenice v nekaterih evropskih državah.

Zanimiva je primerjava povprečnih cen pšenice v nekaterih evropskih državah, ki je v vzporedbi z lanskim letom umerjena v sledečih višinah za 100 kg:

Francija	140 fr.	182 fr.	404
Italija	131 lir	106 lir	308
Nemčija	25 mark	28 mark	378
CSR	172 kč	162 kč	270
Poljska	41 zl	29 zl	184

Cene so prilagodene notranjim agrarno-zaščitnim razmeram ter so letos višje v Franciji in Nemčiji, nižje pa v Italiji, Čehoslovaški in na Poljskem.

Zito in mlevski izdelki.

Za pšenico veljajo neizpremenjene nakupne in prodajne cene Privilegirane izvozne družbe, kakor smo jih že javili.

Novosadska blagovna borza pa notira za ostale vrste žita sledeče cene:

Oves: bački, sremski in slavonski 130 do 132-50.

Ječmen: bački in sremski 63—64 kg 110—115.

Koruza: bačka in okolica Sombor 97-50 do 100, južno banatska 87-50—90, okolica Indije in Srem 97-50—100, šidska okolica 100—102-50.

Moka: bačka in banatska >0g< in >0gg< 370—390, >2< 350—370, >5< 305 do 320, >6< 250—2625, >7< 190—205, >8< 130—140.

Otrobi: bački 90, sremsko-slavonski 87-50.

Med.

Letos je pridelek meda pri nas znatno večji kot lansko leto, poleg tega pa imamo še mnogo starih, neprodanih zalog. Cene se naznačajo nižje kot lani: 9 do 11 Din kg, a so še vedno mnogo višje kot v inozemstvu, zlasti v Ameriki. Za naše najboljše vrste meda bi bili inozemski uvozniki pripravljani plačati največ okoli 13 dolarjev za 100 kg (7-25 Din za kg). Situacija je tem slabejša, ker v Avstriji ni povpraševanja, nasprotno pa zlasti Madjarska ponuja med v velikih množinah po nizkih cenah.

Jajca.

Z nastopom hladnejšega vremena je tudi trgovina z jajci oživila in so se cene izboljšale tako, da plačujejo izvozniki dobro blago že po 95 par in celo po dinarju komad.

Gobe.

Kakor kaže, bo letos pridelek gob zelo majhen. Iz inozemstva je precej živahno povpraševanje za gobami na ljubljanski blagovni borzi. Cene so razmeroma zelo visoke. Na ljubljanskem trgu, ki je z gobami tako slabo založen, kakor že nekaj let ne, dosežajo sveži jurčki ceno do 10 Din kg.

Cene poljskih pridelkov v Novem Sadu.

Na novosadski produktni borzi notirajo ta teden sledeče cene:

Fižol: bački beli z 2% primesi 165 Din 100 kg.

Krompir — roza slovenski 105 do 108 Din, beli slovenski 82-50—885 Din, slavonski 67-50—70 Din 100 kg.

Mast: bačka v ročkah 12-25 Din kg.

Novo krušne cene.

Kakor je javilo že dnevno časopisje, so na podlagi novega žitnega zakona uvedene enotne cene kruha za celo državo. Ker cene ne odgovarjajo ceni moke, se z napetostjo pričakuje, kako se bo to vprašanje uredilo, da peki ne bodo preveč škodovani.

Zdravilna zelišča.

Zadnje čase se za naša zdravilna zelišča zanima zlasti ameriško tržišče, odkoder je naš Zavod za pospeševanje zunaje trgovine prejel več povpraševanj, ki jih objavljamo posebej v tej rubriki.

Cene v Združenih državah so razmeroma nizke ter notirajo v Newyoriku zdravilna zelišča za libro (0-45 kg) v centimih: arnikovo cvetje 8-12 do 9, lipovo cvetje 11—12, kamelično cvetje 12—13, rožmarinovi listi 3-5—4, beladonin cvet 11—12, beladonin koren 8—8-5, milni koren 3-5—4-5 cent.

V ostalem je položaj neizpremenjen, vendar se tudi drugod kaže nekaj več zanimanja. Preuranjeno pa bi bilo prerokovati, da bodo šle cene kaj navzgor.

Slive.

Zadnje dni je cena sliv na trgu v Brčkem pričela iti navzgor, kar je deloma posledica boljše kakovosti. Dobro izvezno blago se plačuje že po 2 Din kg.

Konoplja.

Na tržišču za konopljo v Odžacih se je ob mlačni kupčiji in razmeroma majhnih dovozih sklenilo nekaj zaključkov za tuzemstvo po sledečih cenah: kmečko blago I. 4—4-75 Din, II. 3-25 do 3-75 Din, kardirana konoplja 2-75 do 3-50 Din, mahana konoplja I. 6-25 do 6-75 Din, II. 5-50 do 6 Din.

Ameriško tržišče.

Na ameriških blagovnih borzah notirajo sledeče cene (v oklepaju so cene pred 14 dnevi):

V Čikagu notira žito v centimih: pšenica se je nekoliko izboljšala ter notira 48.12 (45.50) za bušel (27.21 kg); ostala žita notirajo za bušel (25.40 kg): oves 21.37 (21.15), rž 37.62 (33), koruza 41.75 (42.40).

Bombaž je dalje navzdol (od 6.79) na 6.60 centima za libro (0.45 kg).

Tudi kava ima nestalne cene ter notira v New Yorku: »Rio« št. 7 4.80 (4.90), »Santos« pa 7.27 (7.38) dolarja za vrečo.

Podražitev tobaka.

Monopolska uprava je podražila cene tobaka in tobačnih izdelkov in sicer: tobak moravski od 300 na 325 Din, zetski od 250 na 275 Din, dunavski za pipo od 80 na 100 Din. Cigarete so se podražile: »Morava« od 30 na 35 par, »Zeta« od 25 na 30 par in »Sava« od 15 na 17.5 pare komad.

Zagrebska občina regulira cene drvom.

Zagrebska občina je pozvala tamošnji kartel trgovcev s kurivom, naj zniža cene za drva, ki so v Zagrebu zares visoke. Če bi se kartel ne zadovoljil z zmernim dobičkom, je mestna občina zagrozila z ustanovitvijo lastne trgovine s kurivom.

ŠE NEKAJ INOZEMSKIH POVPRASEVANJ PO NASEM BLAGU.

Zavod za pospeševanje naše zunanje trgovine pri trgovinskem ministru v Beogradu javlja še sledeča povpraševanja za naše izvozno blago: zdravilna zelišča: Milano — 15.931 (zastopstvo), Dunaj — 16.019 (herba centauri), München — 16.934 (za čaje), Newyork 16.533 in 16.533 a (kamelice), Rotterdam — 18.703 (zastopstvo), Paris — 18.902, Budapest 19.077; sadje: Čehoslovaška — 15.927, München — 17.934, Praga — 18.509 (orehi, slive), Bukarešt — 18.73 (komisijonar za slive), Nürnberg — 18.811 in Amsterdam — 18.910 (slive), Budapest — 18.923;

fižol: Budapest — 18.923;

Železo še vedno pada.

Cene za železo so že daljšo dobo v neprestanem padanju ter se je za šibkasto železo pretečeni teden sklenilo nekaj kupčij po 3 funte in 3 šilinge za tonofob Anwerpen.

Kolinska

TVORNICA

ČIKORIJE

Okusna in zdrava

je

KOLINSKA KAVA

vino: München — 17.934, Praga 19.055;
jagnečje, ovčje in kozje kože: Praga 18.286 (zastopstvo);
slana in suha čreva: Milano — 18.418
jajca: Hamburg — 17.026 (zastopstvo), Rotterdam — 17.821 (komisijonar), Bastia — 18.535;
Zivina: Hamburg — 17.026 (zastopstvo), Rim — 17.983;
hmelj: Barcelona — 17.508;
konoplja: Barcelona — 17.508, Paris — 18.901.

Stavite ponudbe s ceno in vzorci ter plačilnimi pogoji naravnost gori označenemu »Zavodu« pod navedbo priobčene številke.

ŽIVINA IN MESO.

Na ljubljanskem živinskem trgu se gibajo cene domače goveje živine v višini 4 do 6 Din za kg žive teže. Kupčija pa ni živahna, ker dobe kupci na deželi živino po še mnogo nižjih cenah.

Mesne cene v Ljubljani so spričo nizkih cen živine veliko previsoke, vendar se mesarji upirajo ter cen nočejo znižati. Uvedena je obširna akcija mestnega tržnega nadzorstva in kupujočega občinstva, da se odpor mesarjev zlomi, kakor se je to zgodilo že v Zagrebu in drugod.

V Zagrebu so cene goveje živine dalje slabe, tudi konji so ponovno padli v v ceni; pocenili so se prašiči, katerih dogon je bil precej močan. Na zadnjem sejmu se je trgovalo po sledečih cenah:

Goveja živina: bik 2.50 do 3.75 Din; krave 1.50 do 3.75 Din; junice 3 do 3.75 Din; junci 3.50 do 4 Din; voli I. 6 do 6.50 Din, II. 2.50 do 4 Din, bosanski 3 Din za kg žive teže; teleta živa 5 do 6 Din, zaklana 6 do 8 Din kg.

Prašiči: pitani 8 do 9 Din, nepitani 6 do 7 Din za kg žive teže; sremski zaklani prašiči 11 Din kg; pujski (odojki) 60—150 Din komad.

Konji: par 4500 do 5000 Din, žrebeta 1200 do 2000 Din komad, konji za meso 1.25 do 1.50 Din kg žive teže.

Ovce: 60 do 70 Din komad.

V Karlovcu so se gibale cene volom v višini 3 do 7 Din, kravam 2 do 4 Din, junicam in teletom 3 do 7 Din, svinjam pa 10 do 12 Din. Od zadnjega sejma so vse cene v Karlovcu znatno poskočile.

V Sarajevu so se tudi cene izboljšale ter so dosegali voli ceno 4 do 6 Din, junci 2 do 3 Din, teleta 4 do 10 Din, svinje pitane 9.50 do 10.50 Din, nepitane 8.50 do 9.50 Din.

V Koprivnici so zlasti padle cene prašičem, ki so se prodajali po 5 do 6 Din, dočim so se odojki prodajali po 20 do 40 Din komad.

V Banjaluki so se prodajali dobri voli po 3 do 4 Din, slabjši pa po 1.50 do 2 Din, krave se je moglo kupiti že za 400 Din.

V Vinkovcih: goveja živina 3 do 6 Din; teleta 6 do 7 Din; prašiči 7 do 8 Din. Pocenili so se zlasti konji ter se je kupčevalo za boljše konje po 1500 do 2000 Din, dočim so se slabjši konji prodajali celo po 300 Din komad.

POSTAVITEV KOMISARJEV ZA IZVOZ SADJA.

Ban dr. Marušič je v smislu pravilnika za sadni izvoz imenoval za posamezne nakladalne kraje sledeče komisarje za pregledovanje izvoznega sadja:

1. za srez Ljubljana okolica: g. inž. Muck Oton, sreski kmetijski referent v Ljubljani; 2. za srez Logatec: g. Pečovnik Konrad, sreski kmetijski referent v Logatcu; 3. za srez Kranj: g. Sustič Josip, sreski kmetijski referent v Kranju; 4. za srez Radovljica: g. inž. Ratej Ivan, sreski kmetijski referent v Radovljici; 5. za srez Kamnik: g. Hladnik Jakob, sreski kmetijski referent v Kamniku; 6. za nakladalne postaje na železniški progi Kresnice—Zagorje: g. Godec Anton, posestnik na Mali gori št. 5, občina Kresnice; 7. za srez Laško: gosp. Zupan Ivan, sreski kmetijski referent v Laškem; 8. za srez Krško in nakladalno postajo Sevnica: g. Ambrož Gabrijel, sreski kmet. referent v Krškem; 9. za nakladalne postaje Petrovče, Zalec, St. Peter: g. Dolinar Janko, sreski kmetijski referent v Celju; 10. za nakladalne postaje ob železniški progi Polzela—Šoštanj: g. Plešec Franc, posestnik v Šmartnem ob Paki; 11. za nakladalne postaje ob žel. progi Pesje—Velenje—Paka: g. Stopar Vinko, maduči-

telj v Velenju; 12. za nakladalne postaje ob žel. progi Gornji Dolič—Slovenjgradec: g. Wernig Franc, sreski kmetijski referent v Slovenjgradu; 13. za srez Dravograd: gosp. Zdelšek Alfonz, sreski kmetijski referent v Prevaljah; 14. za nakladalne postaje ob žel. progi St. Ilj—Grobelno in Ponikva: gosp. Vardian Fran, strokovni učitelj na kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. žel.; 15. za nakladalne postaje ob že lprogi St. Vid—Mestinje: g. inž. Oblak Ivan, sreski kmetijski referent v Šmarju pri Jelšah; 16. za nakladalne postaje ob žel. progi Poljčane—Zreče: gosp. Nemeč Ivan, sreski kmetijski referent v Konjicah; 17. za nakladalne postaje ob žel. progi Kostrivnica—Rogaška Slatina—Rogatec: g. Novak Ivan, eknom banovinskega zdravilišča v Rogaški Slatini; 18. za nakladalne postaje Slov. Bistrica in Pragersko: g. Gornjak Vinko, eknom v Slov. Bistrici; 19. za nakladalne postaje ob žel. progi Rače—Hoče: g. Kuret Vladimir sreski kmetijski referent v Mariboru; 20. za nakladalne postaje Pesnica—St. Ilj: g. inž. Forlic Pavle, sreski kmet. referent v Mariboru; 21. za nakladalne postaje ob žel. progi Limbuš—Fala: g. Šumenjak Janko, vodja trsnice v Pekrah, pošta Limbuš; 22. za nakladalne

postaje od Sv. Lovrenca do Trboj: g. Mravljak Ivan, ekonom in sadjar v Vuhredu; 23. za nakladalne postaje od Cirkove do Ptuja: g. Zupanc Josip, sreski kmet, referent v Ptuj; 24. za nakladalne postaje od Moškanecev do Ormoža: g. Šega Anton, ravnatelj kmet. šole v pok. v Ptuj; 25. za nakladalne postaje Središče: g. Kosi Anton, šolski ravnatelj v pok. v Središču; 26. za nakladalne postaje Križevci pri Ljutomeru—Gor. Radgona: g. Glaser Joško, upravnik banovinske trsnice in drevsnice pri Kapeli št. 4, pošta Slatina-Radenci; 27. za nakladalne postaje ob žel. progi Veržej—Dokleževje: g. Rajh Jakob, član banskega sveta in veleposestnik v Ljutomeru; 28. za nakladalne po-

stajo v Beltincih: g. inž. Sadar Vinko, ravnatelj kmetijske šole v Rakičanu pri Murski Soboti; 29. za nakladalne postaje ob žel. progi Puconci—Hodoš: g. inž. Skubic Josip, sreski kmet, referent v Murski Soboti; 30. za srez Dolnja Lendava: g. Lipovec Janko, sreski kmetijski referent v Dolnji Lendavi; 31. za srez Brežice: g. Mohorčič Vladimir, sreski kmet, ref. v Brežicah.

V krajih, za katere ni postavljen komisar, izvrši pregled in razredbo sadja komisar iz najbližjega kraja ob izvoznikovih stroških, če bi tega ne bilo, pa sreski kmetijski referent. Za svoje delo prejema člani komisij in komisarji nagrade v obliki dnevnic v višini 80 Din.

Lesno tržišče.

Položaj na evropskem lesnem trgu.

Navzlic nadprodukciji in pomanjkanju kreditov je uspelo za sedaj še obdržati cene lesa, zlasti ker je Rusija v tem oziru letos bolj rezervirana kot lani ter tudi skandinavske države ne potiskajo s prevelikimi ponudbami cen navzdol. Izgledi za trgovino pa so še vedno slabi ter se v večini držav računa celo z daljšim zmanjšanjem kupčij.

V Nemčiji so padle cene že močno pod predvojni nivo, ker so v padanju že od leta 1928, ko so notirale povprečne cene za gradbeni les 69-80, za deske pa 71-50 marke. Do konca marca letos so padle povprečne cene za gradbeni les na 40, za deske pa na 45 mark.

Cenik za osiguranje valute pri lesnem izvozu.

Za mesec september je predpisan sledeči cenik za osiguranje valute pri lesnem izvozu: drva 13—18 Din za 100 kg; oglje 70 Din, ogljeni odpadki in prah 10 Din za 100 kg; rezana jelovina 525 Din, tesana jelovina 300, obla jelovina do 25 cm srednjega premera 220 Din, nad 25 cm 375 Din; rezana borovina 700 Din, tesana borovina 450 Din; bukovina rezana parjena 850 Din, neparjena 525 Din; hrastovina rezana 2000 Din, obla 1200 Din, rezana orehovina 2500 Din; rezana lipovina 1000 Din; rezani jesen in javor 1600 Din; brestovi, jesenovci in javorovi hlodi 800 Din od kub. metra; telegrafski drogovi 7—9 m dolžine 80 Din od komada.

Srednjeevropska lesna unija.

V Bratislavi se izdelujejo načrti za ustanovitev srednjeevropske lesne unije, v kateri bi bili združeni lesni industriji Češkoslovaške, Avstrije, Jugoslavije in Romunije. Unija bi uravnavala enoten način produkcije, enotne lesne uzance, enotne prodajne pogoje in oskrbovala reševanje medsebojnih zadev.

Cene lesa v Italiji.

Pretečeni teden so dosegale lesne cene v Rimu sledeče višine: deske I. 430 do 450 lir, II. 320 do 340 lir, III. 210 do 220 lir; morali 270 do 280 lir.

Čehoslovaški izvoz lesa na Madjarsko.

Posledice carinske vojne se posebno občutno kažejo pri uvozu čehoslovaškega lesa na Madjarsko. Dočim se je lani v prvem polletju uvozilo 29.600 vagonov lesa iz Čehoslovaške na Madjarsko, znaša letošnji izvoz prvega polletja komaj 4.350 vagonov.

Izvoz trdega lesa v Anglijo napreduje.

V dobi nazadovanja našega lesnega izvoza je razveseljivo dejstvo, da je v prvi polovici tekočega leta narastel izvoz našega trdega lesa (zlasti bukovine) v Anglijo ter je znašal 277-29 kub. metrov nasproti 236-129 kub. metrov v prvi polovici pretečenega leta. To naraščanje priča o poglobitvi trgovskih zvez, zlasti ker je uvoz trdega lesa v Anglijo iz drugih držav v istem času nazadoval.

Še nekaj povpraševanj za les.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu javlja še sledeča povpraševanja za les:

Hrastovina parjena in neparjena bukovina in javor v deskah in hlohlih: Lissone (Italija) — 18007; doge in dožice: Atene — 17.934 (zastopstvo).

Točne informacije naravnost od zaveda dobite brezplačno pod navedbo gornjih števil.

Dobave.

Bukovo oglje nabavi strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani do 21. t. m.

Jamski les nakupi ofertalnim putem do 24. t. m. Direkcija državnega rudnika v Kreki.

Pogoji pri Zbornici TOI.

Ali ste poravnali naročnino?

NAŠ IZVOZ LESA V FRANCIJO V NEVARNOSTI

Ker se našemu lesu vedno bolj zapirajo stara tržišča, se je lansko leto posrečilo vsaj nekoliko dvigniti naš izvoz lesa v to prijateljsko državo. Začetkom tekočega meseca pa je francoska vlada izdala naredbo, po kateri naj se uvoz lesa v Francijo za posamezne države kontingentira tako, da bo smela vsaka država uvoziti v Francijo le toliko lesa letno, kolikor znaša petina uvožene množine tekom zadnjih petih let.

Med tem, ko se je začel lani naš lesni izvoz v Francijo dvigati, je letos zaradi visokih carin izvoz našega lesa v Francijo padel po vrednosti in po teži skoraj za 70%.

Kako globoko je padel v letošnjem prvem polletju naš izvoz lesa v Francijo

v primerjavi z lanskim prvim polletjem, kažejo jasno sledeče vrednosti (v oklepaju podatki za lansko prvo polletje) v milijonih dinarjev: gradbeni les 369.6 (lani 675.4), drva 19.2 (lani 26.4), pragovi 74.8 (lani 93.5), lesni izdelki 20.6 (lani 43.5), lesni ekstrakti 27.8 (lani 64.3) milijona dinarjev. Skupna vrednost našega letošnjega prvega polletnega lesnega izvoza v Francijo znaša 512 nasproti 885 milijonom dinarjev v lanskem prvem polletju.

Prepričani smo, da naša vlada ne bo zamudila storiti vse, kar je mogoče, da se naš lesni kontingent določi tako, da ne bo prisiljena domača lesna trgovina pri že itak obupnih razmerah utrpeti še večjo škodo.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Ob neizpremenjenih cenah tudi mláčnost na lesni borzi še vedno ni popustila.

Povpraševanja so omejena na specialne komisije ter se išče sledeče blago:

Hrastovi hlohli od 40 cm premera naprej, od 3 m dolžine naprej z medjo 4 m ali več, dolžina po pol centimetra stopnjevaje, I. kvalitete, cena franko Jesenice.

Jelovi odpadki, povezani, 1 m dolžine, za goriva drva. Franko meja Postojna tranzit.

Borovina rezana na živ rob: I.—II.—III. kvalitete: 3" × 9", 2" × 9", 1" × 9", 2" × 8", 2½" × 8", 1¼" × 8", 2" × 6", 2" × 5½", 2" × 4½" (angleške cole). Dolžina 12 angleških čevljev in več — ali 3.70 m — 6 m stopnjevaje od 30 do 30 cm.

Borove frize: 1" × 4" (angleške cole), 4 m dolžine z zarezo in peresom.

Okrogla mecesnovina: 100 komadov od 5.70 do 6.30 m, premer 27—33 cm; 1400 komadov od 4.70 do 5.30 m, premer 27—33 cm, dobava čimprej. Franko Sušak pristanišče.

Borovi tesani trami: 4" × 4" do 4" × 6", od 4 m naprej. — Franko vagon Sušak z navedbo dobavnega roka.

Rezana jelovina: 100 m³, III.—IV., 28 mm debeline, eventualno tudi 24 mm, 4 m od 10 do 20 cm širine. — Franko Sušak pristanišče alj pod brod postavljeno.

20 m³ naravne bukovine, obrobljene, 38 milimetrov debeline, od 2 m naprej, I.—II. kvalitete. Sušak pristanišče.

1 vagon bukovih naravnih plohov, neobrobljenih, od 2 m naprej, 28 in 58 mm debeline, I.—II. kvalitete. Sušak pristanišče.

80 komadov jelovih tramov, 6/8"—13 m dolžine. Postojna tranzit.

Sodi za tobak: I. tip: Doge 1.50 m višine, 13/14 mm debeline, 8—14 cm širine, 3.23 prečn.; 2 dna 20 mm premera, 1 m s 4 preč. m 2½ × 8, zbiti. — II. tip: 1.30 m višine, 13/14 mm, 8 do 14 cm, preč. 3.23 m; 2 dna 20 mm, premer 1 m s 4 preč. m 2½ × 8, zbiti. Doge vezane v zvezke, vsak sod posebej, 1 vagon ca. 200 sodov.

Pridobivajte nove naročnike!

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in rudninske vode**

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!